

več plemičem po starem običaju z udarci z mečem v teštvu. Potem zasedejo kralj in spremstvo konje, a kraljica pa sede v slavnostni voz ter se ob grmenju topov odpravijo v parlament. Tam ponovi kralj prisego in jezdi potem na grič kronanja, ki je narejen iz zemlje, prinesene iz vsakega mesta in vsake županije na Ogrskem in naredi s konja z mečem križ na vse štiri strani sveta. Ko je to končano, se vrne pa kralj v grad Državni dostojanstveniki, v prvi vrsti ministrski predsednik grof Tisza in knez-primas, bodo jahali za kraljem, finančni minister Telesky pa bo s konja metal zlat in srebrni denar med ljudi. Pri kronanju se bo dotaknil škof Prohaska iz Belegrade Stolnega Grada s krono tudi pleč kraljice.

Kdo bo kronal ogrsko kraljico?

Kraljico Cito bo v Budimpešti takoj za kraljevim kronanjem kronal vesprimski škof kardinal baron Hornig. Vesprimski škofje imajo že staro pravico od leta 1215, da kronajo ogrsko kraljico.

Denar trosijo na ceste.

Na Ogrskem je prastara navada, da ob priliki kraljevega kronanja finančni minister trosi zlat in srebrni denar med ljudstvo in sicer še le potem, ko so slavnosti kronanja v cerkvi končane. Tudi letos bo baje finančni minister Telesky trosil po cesti razni denar.

Cesar Karol I.

Mladostna leta cesarja Karola I.

Mladostna leta je preživel mladi nadvojvoda vedel pri svoji materi nadvojvodinji Mariji Jožeh, ki je bivala v krasnem gradu Persenbeug, potem v vili Varthole v Rajhenau-ju, ali na Dunaju in (posebno v poznejših letih), tudi v gradu Miramarju pri Trstu, kjer je slovensko okoličansko in mestno prebivalstvo imelo nešteto priložnosti biti priča ljubeznivim in prisrčnim prizorom v Visoki rodbini in občudovati ljudomilost in srčno dobroto nadvojvodinje in obeh njenih ljubljencev, že kolikor toliko resnega, svojega bodočega visokega poklica se zavedajočega, a vendar proti vsakomur prijaznega in ljubeznivega nadvojvode Karola ter otroško veselega in živahnega 8 let mlajšega nadvojvode Maksa z njegovim dvovoznim vozičkom.

Doba učenja.

Nadvojvoda Karol Franc Jožeh se je že v svoji zgodnji mladosti skrbno pripravil na svoj bodoči poklic. Že kot otrok se je učil raznih jezikov, ki jih govore narodi v monarhiji in tudi drugih. Nadvojvoda se je popolnoma priučil češkemu, madžarskemu, francoskemu in angleškemu jeziku. Gimnazijske študije je dovršil na znameniti dunajski gimnaziji pri Skotih, a za versko vzgojo je v prvi vrsti skrbela njegova mati, ki je znana kot zelo pobožna žena. V vojaških stvareh mu je bil vzgojitelj polkovnik grof Wallis. Jeseni leta 1903 je nadvojvoda, star 18 let, vstopil v vojaško službo, s čimer pa nikakor ni prenehala zanj doba študij. V tem času je bival v Pragi. Znani češki učenjak in strokovnjak, poznejši poljedelski minister prof. dr. Braj, ga je poučeval v finančni vedi, trgovinski politiki in narodnem gospodarstvu, profesorja Albrich in Pfaff v pravoslovju, in profesor Ott v kanonskem in cerkvenem pravu.

Mladeniška doba.

Proglasitev nadvojvode Karola Franca Jožeha za polnoletnega se je vršila na njegov 20. rojstni dan, dne 17. avgusta 1907, v vili Varthole v Rajhenau-ju. Na mesto dotodanjega vzgojitelja polkovnika grofa Wallisa je stopil voditelj novega nadvojvodovega dvorjanstva, komorni predstojnik princ Zdenko Lobkovic.

Vojaška leta.

V vojaško službo je vstopil nadvojvoda Karol Franc Jožeh leta 1903 in sicer pri nekem lovskem bataljonu v Bilinu na Češkem. Služil je najprvo kot poročnik pri ulancih, potem pri dragoncih. Mlad častnik je bil od leta do leta povišan v službi in je bil dne 16. junija 1915 imenovan za generalnega majorja in kontre-admirala, povodom prevzetja poveljništva napadne armadne skupine na Tirolskem pa dne 18. marca 1916 za podmaršala in po admirala. Kmalu nato je prevzel poveljništvo skrajnega desnega krila zveznih čet na gališko-bukovinski fronti. O tej priliki je bil prestolonaslednik dne 12. avg. 1916 imenovan za generala konjenice in admirala. Ko je dne 27. avgusta 1916 napovedala Rumunska Avstriji vojno, je prestolonaslednik sprejel vrhovno poveljništvo tudi nad rumunsko fronto. Dne 12. novembra t. l. je bil prestolonaslednik imenovan za generalnega polkovnika.

Kakšen je novi cesar.

Dasiravno cesar Karol I. kot določen naslednik prestolonaslednika nadvojvode Franca Ferdinanda ni bil dosti znan javnosti in je še le po smrti svojega strica kot prestolonaslednik stopil v širši svet, je vendar znana o njem marsikatera dogodbica, ki

kaže njegovo plemenitost in ljudomilost. Splošno znana pa je velika ljubezen, ki vlada med njim ter njegovo materjo in bratom. Znano je, da je porod sedanjega cesarja stal njegovo mater skoro življenje. Nadvojvodinja Marija Jožeha je dolgo tedne po porodu nevarno bolehal in le največja skrbnost zdravnikov ji je rešila življenje. Okrevala je šele po dolgem času. Nadvojvoda Karol Franc Jožeh je bil kot otrok zelo slaboten in se je utrdil šele pozneje. Veliko mu je v tem pogledu pomagalo tudi zdravljenje z mrzlo vodo v Briksenu na Tirolskem, kamor je zahajal v deželni starosti. Znano je, da je bil mladi nadvojvoda poseben ljubljencec cesarja Franca Jožeha in cesar se je dal s svojim ljubljencem nekikrat celo fotografirati. Slika kaže cesarja Franca Jožeha v civilni obleki ob morski obali, držočega z desnico svojega pranečaka v deški mornarski obleki.

Karol Franc Jožeh ne kaže tipa (izraza) Habsburžanov, pač pa po materi saksonsko pokolenje. Pravijo, da je bil posebno v svojih mlajših letih v glavo, po svojih plavih lasih in svetlih očeh zelo podoben svojemu stricu, saksonskemu kralju Frideriku Avgustu, bratu nadvojvodinje Marije Jožeha. Po svojem očetu je podedoval veliko veselje do lova. Dne 2. januarja 1905 se je prigodila nadvojvodi Karolu Francu Jožehu na Dunaju nesreča, da si je pri drsanju zlomil nogo. Zdravnikom se je posrečilo, da so ga popolnoma ozdravili, tako da ta nezgoda ni imela zanj zlih posledic.

Dne 21. oktobra 1911 se je poročil, kakor smo že zadnjič poročali, s princesinjo Cito Parmsko in Burbonsko.

Cesarica Cita.

Cesarica Cita Marija Adelgunda Mihaela Rafaela Gabrijele Josipina Antonija Luja Neža je bila rojena dne 9. majnika 1892 v Villa reale delle Pianore v Viareggiu pri Luccu v Italiji kot hči Roberta, vojvode Parmškega in Burbonskega in njegove druge soproge vojvodinje Marije Antonije, princesinje portugalske

Rodbina Parma.

Vojvode Parmski so bili vladarji v mali vojvodini Parma do leta 1859. Bili so zavezniki Avstrije in so se po izgubljeni bitki pri Solferinu morali umakniti pijemontskemu kralju Viktorju Emanuelu 2., ki je leta 1860 vojvodino Parmsko združil z drugimi pokrajinami vred v kraljestvo Italijo. Vojvodinja, ki je vladala tedaj za svojega sina vojvodo Roberta, je sicer protestirala proti tej ugrabitvi dežele, toda ta ugovor je ostal brezuspešen.

Cita ima 19 bratov in sester.

Zakon vojvode Roberta je bil zelo plodovit. Iz prvega zakona je bilo osem otrok, med njimi sedaj vladajoči vojvoda Henrik in pa princ Elija, ki je član naše armade in se nahaja na primorski fronti, ter je poročen z nadvojvodinjo Marijo Ano, hčerjo vrhovnega armadnega poveljnika, nadvojvode Friderika. Iz drugega zakona vojvode Roberta je izšlo 12 otrok in princesinja Cita, sedanja cesarica, je bila peto dete. Oče princesinje Cite, vojvoda Robert, je umrl leta 1907. Cesar in cesarica sta si celo v daljšem sorodstvu, kajti cesar je nečak, cesarica pa nečakinja nadvojvodinje Marije Anuncijske.

Mladostna leta cesarice Cite.

Svoja prva mladostna leta je princesinja Cita preživela v vili Pianore, razkošno urejenem gradiču sredi celega gozda pinj in oljk. Vzgjali so jo strogo, v strogo verskem duhu. Značilno za pobožni duh, ki vlada v vojvodski rodbini, je dejstvo, da sestra princesinje Cite, vojvodinja Adelajda, živi kot priprosta nunav v nekem inozemskem samostanu. Po dovršenem 10. letu je prišla princesinja Cita v zavod salezijank v Cangberg na Bavarskem, kjer se je vzgajala več nčera vladarskih in najvišjih plemiških rodbin. V Cangbergu je ostala do leta 1903. Nekaj časa se je mudila nato v samostanskem vzgojevališču benediktink na angleškem otoku Wigtu.

Cita v Soli.

Do 10. leta je ostala princesinja Cita v rojstni hiši, nato so jo dali v samostan benediktink v Cangberg na Bavarskem, kjer je bila vzgojena. V samostanu je bila princesinja Cita ljubljena součenk. Bila je izvrstna učenka, zlasti v računanju je prekosila vse druge. Bila je tudi izborna orglavka ter je v samostanski cerkvi včasih oskrbovala orgljanje. V samostanu je bila šest let. Brhko princesinjo, vedno veselega obraza, je vse rado imelo. Nastale prepire med součenkami je vselej razumela poravnati, ker je bila zelo prikupljivega in obenem resnobelega vedenja. Vsaki součenci je rada pomagala v tej ali v oni zadevi, če je le mogla. Do učenja je imela veliko veselja, ne da bi se bilo z njo v samostanu vsled njenega knežjega rodu drugače ravljalo, kakor z drugimi učenkami.

Cita zvesta prijateljica.

Ko je nedavno obiskala neka bivša součenka našo sedanjo cesarico, takrat se prestolonaslednikovo soprogo, na Dunaju, si je ni upala tikati, marveč

o je začela v pogovoru vikat. Visoka gospa pa je reče ljubeznivo-priprosto: „Bile sve součenki in prijateljci v Soli in kot take se ostaneve tudi v bodoče. Zakaj me torej vikaš, ker ti vendar nisem storila ničesar?“

Zaroka in poroka.

Z nadvojvodom Karolom Francem Jožehom se je seznanila leta 1909 v Francovih varih na Češkem, ko sta oba posetila skupno teto nadvojvodinjo Marijo Anuncijsko, ki se je tedaj zdravila v tamošnjih kopelih. Ko sta se zaročila, je bila nadvojvodinja Cita stara komaj 18 let. Odtlej je bil nadvojvoda večkrat gost v vili Pianore, Mlada zaročenca sta večkrat zahajala v Lucco na Laskem, se udeleževala tam ljudskih veselja in bila sta oba kmalu zelo priljubljena med domačim prebivalstvom. Prihodnje leto se pa je princesinja Cita s svojo materjo preselila v grad Svarcau, ki ga je kupil vojvoda Robert že pred nekaj časom. Tu se je vršila potem dne 21. oktobra l. 1911 poroka. Poročil je mlado dvojico mnsgr. Bisleti, ki ga je v ta namen poslal papež iz Rima. Navzoč pri poroki je bil tudi cesar Franc Jožeh, ki je pri slavnostni pojedini nazdravil novoporočence in v začetku svoje zdravice dejal: „Vse osrečujoča poroka, za katero smo se danes zbrali, da jo slovesno praznujemo, me zelo veseli in me navdaja z velikim zadovoljstvom. Nadvojvoda Karol si je izvolil za družico življenja princesinjo Cito Parmsko. Čestitam mu na tej srčni izvolitvi in pozdravljam nadvojvodinjo Cito z iskrenim veseljem kot članico svoje hiše.“ Prisostvovala sta poroki tudi oba ženinova strica nadvojvoda Franc Ferdinand in saksonski kralj.

Cita kot žena.

Nadvojvodinja Cita je bila že takoj od začetka prava žena vojaka. Sledila je svojemu soprogu na njegovih vojaških potovanjih in je tako tudi dosegla, da ga je smela spremiti na maršu, ko je njegov polk bil premeščen iz Brandysa v Kolomejo. Bala se ni nikakoršnih težav in je tako v Misteku stanovala s svojim soprogom v neki navadni meščanski hiši, ne pa v bližnjem gradu nadvojvode Friderika. Posebno rada je spremljala svojega soproga, ko je nadziral vojaške hleve. Ravno tako pa je tudi nadvojvodinja sedaj v vojnem času sledila svojemu soprogu na bojišče in je tamkaj obiskovala vojaške bolnišnice. Prav v zadnjem času se je poročalo o takem obisku vojaških bolnišnic na rumunski fronti, kjer je ljudmila in dobrosrčna vojvodinja tolažila ranjence in begunce in jim delila darove, zapuščajoč povsod v svojih vseh sliko pravega angela tolažbe in prisrčne dobrote.

Cesarjeva družina.

Na gradu Varthole pri Rajhenau-ju je dne 20. novembra 1912 povila svojega prvorojenca, sedanjega prestolonaslednika, nadvojvode Franca Jožeha Otona. Meseca januarja 1913 se je nadvojvodska dvojica preselila v novourejeni grad Hecendorf pri Dunaju, ki ga je jima daroval in preuredil cesar Franc Jožeh. Tu je povila nadvojvodinja Cita dne 3. januarja 1914 deklco, ki so jo krstili za Adelajdo Marijo Jožeha. Tretji otrok, nadvojvoda Robert Karol Ludovik, je bil rojen dne 8. februarja 1915, četrti, nadvojvoda Feliks Friderik Avgust, je bil rojen dne 31. majnika 1916, ko se je nadvojvoda Karol Franc Jožeh nahajal kot poveljnik na tirolski fronti in za to tudi ni mogel prisostvovali krstu, ki se je vršil v cesarjevi navzočnosti v Senbrunu in je bil kum novorojencu saksonski kralj Friderik Avgust.

Cita svoje otroke sama dojila.

Naša cesarica je vse svoje otroke sama dojila. Hodila je tudi ali sama ali v spremstvu svojega soproga ali svoje dvorjanice grofice Nostic v dvorno lekarno, da v lekarni osebno nakupi za otroke potrebne predmete. O kakovosti živil, ki so bila namenjena za njene otroke, se je vselej hotela sama prepričati. Vsa njena skrb je posvečena vzgoji otrok, katere sama uči sklepati rokice in moliti. Naša mlada cesarica je vzor krščanske matere.

Cesarjevič.

Vsi štirje otroci cesarske dvojice so telesno in duševno krepko razviti. Najstarejši sin in prestolonaslednik Oton je ravno dopolnil 4. leto svoje starosti in je zal in ljubeznjiv otrok. Bil je tudi ljubljeneo rajnega cesarja, katerega je večkrat na dan obiskal. Cesar ga je vselej z veseljem sprejel.

Novo stanovanje cesarja Karola.

Cesar se bo po pogrebu cesarja Franca Jožeha preselil iz Senbruna v cesarski dvor, kjer že pridno pripravljajo novo stanovanje za cesarsko družino.

Dve leti že stanuje cesar Karol I. v Senbrunu na tisti strani grada, ki sega na vrt. Prejšnje stanovanje v gradu Hecendorf mu je bilo za številno družino premajhno.

Državni zbor.

Avstrijska državna zbornica bo sklicana na zasedanje nekako okrog 15. januarja 1917. Zbornica

to baje imela nekako v tistem času, kolikor je sedaj znano, samo dve seji. V prvi seji si bo zbornica izvolila predsedstvo, zapisnikarje itd., v drugi seji se pa bo vršila prisega novega cesarja. Redno zasedanje državne zbornice se bo vršilo še le v mesecu marecu.

Visoko odlikovanje kranjskega pešpolka št. 17.

Naš cesar je izdal sledeče armadno povelje: Hočem, da bo moj prvorojeni sin, katerega mi je podarila milost božja, pripadal od sedaj naprej k armadi in ga imenujem za polkovnega imejitelja pešpolka št. 17, kateri se naj imenuje od sedaj naprej „prestonaslednik.“

Z odlikovanjem junaškega pešpolka št. 17 je naš cesar odlikoval ves slovenski narod in vse slovensko junaštvo. V zahvalo za odlikovanje naših vrh' slovenskih junakov kličemo: Bog živi našega cesarja Karola I.! Bog živi našega cesarjeviča Otona!

Nove deželne naklade na vino, vinski mošt in vinsko drozgo.

Brez deželnega zbora, ki ima edini pravico, nalagati nove davke, proti volji obeh kmetskih zastopnikov in kljub utemeljenemu ugovoru zastopnika Slovenskega Stajerskega odbornika dr. Verstovška je deželni odbor sklenil na predlog finančnega referenta dr. pl. Kaana, da uvede davek na vino, ki ni že podvržen užitinskemu davku.

Ce se potrdi ta postava, se bodo naprtila tako dalekosežna bremena vinogradnikom, da že moramo danes opozoriti na ta davek. Obdačilo se bode vino in vinski mošt z 9.5 K na 1 hektoliter ali 9.5 vin. za liter, oziroma za vinski mošt na 7.14 K. Ta davek bode moral plačati vsakdo, ki nima vina obdačenega z državnim davkom ali užitnino. Krčmarji plačajo užitnino, so torej deželne davke prosti. Pač pa bi moral plačati za vsak liter 9.5 v vinogradnik sam, kolikor ga popije doma ali kolikor ga popijejo njegovi posli. Ta davek bi bil nekaj najhujšega, da bi bil prisiljen pridelovalec plačevati za sebe, za družino in posle davek na svoj lastni pridelek in za lastno uporabo. Davek bode moral plačati pa tudi vsak posameznik, ki pije vino doma in ne zahaja v gostilne.

Kmet-vinogradnik bode moral naznaniti svoje pridelke deželnemu odboru. Kakor hitro odproda vino ali vinski mošt, mora naznaniti kupca in njegovo naslov. Če je dotični kupec krčmar, se temu naloži državni davek, užitnina, če je pa kupec privatna oseba, mora ta plačati deželne doklade. Kmet-vinogradnik pa plača deželne doklade za vino, katero je popil doma in ga je porabil za domače potrebe. Če vinogradnik proda vse vino, ga davek ne doleti, le ga mora plačati vedno kupec; toda ravno v tem tisti za bodočnost velika nevarnost za naše vinogradništvo. Dobro se še spominjamo, da naši vinogradniki niso mogli za ceni denar prodati svojega vina, ostalo jim je, da so ga morali spiti doma. Kako pa naj kmet v takem slučaju poplača se visoki davek? Neverjetno je, da si večina deželnega odbora le upa, naložiti tako breme vinogradnikom! Poleg tega se bode vršilo povsod vohunstvo in ovaduštvo. In še več! Uradnik ima pravico vsak čas in kolikokrat se mu zdi potrebno, pregledati kleti kmeta in tudi posameznika. Kam bomo prišli, če ne bomo brez skrbi in prosto več mogli uravnati svojega dela na svojih gospodarstvih, ampak morali z uradniki, kadar se jim zdi primerno, hoditi v kleti? Kako si misli deželni odbor, da naj plačuje slovensko-stajerski kmet za svojo izabelo, katero pridelava in večinoma le doma porabi za posle in družino, 9.50 K za hektoliter? To je neznosni davek! Posledica bo, da bodo kmetje opuščali svoje vinograde. Vinogradništvo sploh, ki je tako važna panoga našega gospodarstva na slovenskem Stajerskem, bo propadalo. Posestnik se z veliko težavo bori leto za letom z raznimi uimami in škodljivci, obdelovanje ga stane torej veliko denarja, sedaj mu pa natvezajo še novi davek. Večina deželnega odbora je prizadela s tem sklepom vinogradniškemu prebivalstvu Spodnjega Stajerskega najhujši udarec, posebno če se pomisli, da morajo imeti posestniki pijačo za posle, ker jih sicer ne dobijo. Za vso to še tako slabo pijačo, kakor izabelo i. t. d., bode plačeval približno 10 v za liter, dasi ostane prost takega davka srednji in gornji del dežele za sadni mošt, kateri je čisto boljši kakor kaka domača pijača pri nas. Odnor proti temu davku je bil od strani slovenskega odbornika velik, z vsemi dovoljenimi sredstvi se ga bodo branili tudi poslanci in vse ljudstvo.

Kako se naj branimo nove deželne naklade!

Deželni odbor Stajerski je v seji pretekega tedna proti glasovoma dr. Verstovška in Hagenhofer-

ja sklenil, da se pobira deželna naklada na vino, vinski mošt in vinsko drozgo v visocini 9.50 K za hektoliter. Osrednja vlada se mora kajpada ta sklep potrditi in mu pripoznati postavno moč. Zato je še sedaj za vse, ki tega davka ne odobravajo, dolžnost in čas, da se pravočasno oglašijo pri c. kr. vladi v Gradcu in posebno na Dunaju. Na vsak način se je treba obrniti na ministrsko predsedstvo, dobro je tudi narediti ulogo na finančno ministrstvo, poljedelsko ministrstvo in c. kr. namestništvo v Gradcu.

Okrajni zastopi, občine, kmetijske podružnice se sedaj naj podvzajo, ako hočejo, da se naklada ne naloži. Sedaj se je čas, pozneje bo vse prepozno. V naslednjem podajemo obrazec prošnje, ki se seveda lahko poljubno spremeni.

Visoko c. kr. ministrsko predsedstvo, Dunaj! Stajerski deželni odbor je sklenil, pobirati deželno naklado na vse vino, vinski mošt in vinsko drozgo, ki ni že podvrženo državnemu ali občinskemu užitinskemu davku, v višini 9.50 K na 1 hektoliter.

Izmera davka, 9.50 za hl, je silno velika in pomeni ugonobitev vinogradništva na Stajerskem. Noben posestnik si ne bo prideloval tako druge domače pijače. Z uničenjem vinogradništva bi odpadla za državo precejšnja davčna svota, ker se na Stajerskem nahajajo vinogradi skoraj izključno v bregovatih krajih, kjer se ne morejo gojiti kulture, ki bi se enako izolačale. Nadalje je treba pomniti, da se vinogradništvo na Stajerskem še ni prenovilo proti trtni uši ali še vsaj ni prebolelo tega prenavljanja, vsled česar bi bila naklada za vinogradnike v podvojeni meri občutljiva. Tudi so v sedanjem času delavci in delo, n. pr. galica, kolje, vezila, sodi itd. neizmerno dragi, ako se sploh dajo dobiti.

Da bo vinska trgovina s Stajerskim vinom vsled nove naklade silno otežkočena, če ne naravnost onemogočena, je brez vsakega dvoma.

Postavni načrt je, kakor smo dognali, zelo pomankljiv in nepopoln. Najslabša, samo za domačo pijačo uporabna vina, n. pr. izabela, so ravno tako visoko obdačena, kakor vina najslabše kakovosti, čeprav se ne dajo niti kakovost niti njih cene v trgovini niti primerjati. Vsaj za domačo uporabo neobhodno potrebna množina bi morala biti naklade popolnoma prosta, za kar pa se v načrtu ni poskrbelo. Vse za dom namenjeno vino se obdači takoj kot mošt, pri čemur se ne upošteva, da se že prej kot v teku 5 let s pretakanjem, osušenjem, sploh kletarjenjem izgubi količine gotovo vsaj ena tretjina. Tudi na možne nesreče se zakonski načrt ne ozira.

Deželni odbor sicer zatrjuje, da so naklade nameravane samo za prihodnje leto in da pri sedanjih visokih cenah nikakor niso občutljive. Toda znano je, da se enkrat upeljane naklade ne ukinejo več, a visoke cene pa bodo minile in so sedaj do gotove višine opraviljene zaradi neizmerno podražene pridelovanja.

Z ozirom na vse to prosimo v imenu Stajerskega vinogradništva, da visoko c. kr. ministrsko predsedstvo ne privoli v to, da postane načrt Stajerskega deželnega odbora za naklade na vino, vinski mošt in vinsko drozgo postava.

Kraj, dan, podpis.

Rumunsko bojišče.

Naši prodirajo od zahodne in jugozahodne strani proti rumunskemu glavnemu mestu Bukarešti. Dne 23. novembra smo zasedli mesti Orsovo in Turn-Severin ob Donavi, Mackensenevete so ta dan na več mestih prekorčili Donavo, naši so naslednje dni prekorčili reko Aluto, zavzeli mesti Rimnik Valcea (ob Aluti jugozahodno od Kampolunga) in pa Curtea d'Arges (vzhodno od Rimnika). Mackensen je zavzel te dni mesti Aleksandrija (70 km jugozahodno od Bukarešte) in Jurjevo ob Donavi (dobrih 50 km južno od Bukarešte).

Cela četrtina Rumunije je že sedaj v naših rokah.

Bukarešta, glavno mesto Rumunske, je ogroženo od naših armad od treh strani in sicer: od juga na črti Donava - Jurjevo - Aleksandrija - Aluta; od zahoda na črti izliv Alute - reka Velde - mesto Rimnik Valcea in na severu na črti: Curtea d'Arges - Kampolung - Sinaja - prelaz Bodza. Mogočen štirikot naših prodirajočih armad se proti Bukarešti vedno bolj zožuje. Od severa in zahoda imajo naši do Bukarešte samo še 90 do 100 km, od juga pa samo do 50 km hođa.

Na prostoru pred Bukarešto se utegne biti že prihodnje dni velika bitka, ker se sovražnik silno ojačuje. Rumunsko ljudstvo beži ne samo iz Bukarešte, ampak tudi iz cele pokrajine zahodno od glavnega mesta.

V zasedenem zahodnem rumunskem kotu, ki se imenuje Vlahija in je najrodovitnejši del Evrope, so naši dobili veliko plena. Vpljenjene zaloge žita, moke, riža, živine, kave itd. so ogromne. Velike vojaške in delavske čete spravljajo uplenjeno blago v naše kraje.

Donava je od Orsove do Črnevođe v Dob-

ruči prosta. Po tem veletoku mrgoli prevoznih ladij in parnikov, ki vozijo navzdol vojno gradivo, a navzgor pa uplenjeno blago.

V Dobruči nič novega.

Na mesto našega cesarja Karola I. je vrhovno poveljstvo naših čet v Rumuniji prevzel nadvojvoda Jožef.

Rusko bojišče.

Na ruski fronti je nastopil hud mraz. Od morja do Karpatov večinoma mr. V vodstvu ruske zunanje in notranje politike je nastopila sprememba. Dosedanji minister zunanjih zadev in ministrski predsednik Stürmer, ki se je bolj nagibal k mirni stranki, je moral odstopiti. Na njegovo mesto je prišel minister Trepov, ki je baje pristaš struje, ki hoče brezobzirno nadaljevanje vojske.

Italijansko bojišče.

Nekatere dni se sicer na italijanskem bojišču oglašajo na obeh straneh topovi, sicer pa nič posebnega. Italijani so baje že te dni nameravali pričeti z deseto ofenzivo na Primorskem, ki so jo pa za sedaj opustili, ker so baje naši postavili na kraško fronto močno artilerijo.

Macedonsko bojišče.

V dolini vzhodno, severno in severno-zahodno od Bitolja ter ob reki Crni hudi boji. Velik naval Sarraillove armade na bolgarsko-nemške postojanke na črti Trnovo-Makovo-Grunište dne 27. novembra je bil odbit. Sovražne izgube so bile zelo velike. Četverospozarum zahteva od Grčije, da mu izroči vse topove, puške in sploh vsa vojaška skladišča za orožje in strelivo. Zahtevi se bo morala Grčija skoro gotovo udati. Na četverospozarumovo zahtevo so morali vsi poslaniki Avstrije, Nemčije, Bolgarije in Turčije zapustiti Atene. Venizelosova vlada v Solunu je napovedala vojsko Bolgariji, Avstriji, Nemčiji in Turčiji. V nekaterih delih stare Grčije so izbruhnili nemiri.

Francosko bojišče.

Na francoskem bojišču vsled trajno slabega vremena razven običajnih artilerijskih bojev nobenih posebnih dogodkov.

Naše žrtve za domovino.

Iz Slivnice pri Mariboru se nam piše: Dne 8. septembra t. l. popoldne smo pokopali tukaj telesne ostanke nam ljubega Konrada Ledinek, desetnika pionirjev, ki je umrl vsled ran na soški fronti v graški bolnišnici dne 5. septembra. Bil je rojen dne 20. februarja 1888 in izučen stavbeni mizar. Ko je tri vojaška leta doslužil, je bil nameščen kot mestni stražnik na Dunaju do izbruha vojske. Starši, sorodniki in nevesta globoko žalujejo za dobrim junakom. — Dne 25. oktobra t. l. pa smo spet položili truplo 23letnega topničarja Janeza Lešnika, p. d. Grilov Hanči, ki je umrl dne 20. oktobra v dunajski bolnišnici. Bil je na laški fronti tuško ranjen in se zdravil v Tridentu, Inomostu in Dunaju. Bil je odlikovan z bronasto hrabrostno kolajno. Ker je bil mirnega značaja, je bil povsod priljubljen. Ob smrtni uri si je zapel svojo priljubljeno pesem, bil je namreč izvrsten goslar, in z njim izgubi Lešnikov zbor, ki je bil ob veseljah in gostijah tako priljubljen, svojo najboljšo moč. Njegov dedec Janez Pungartnik v Slivnici si ga je izbral za svojega naslednika, toda božja volja je drugače odločila, obema se je želja izpolnila, da počivata v domači zemlji.

Zopet je pošta prinesla žalostno vest h dobri Skorjančevi rodbini v Bezini pri Konjicah, da je padel že drugi sin Karol. Spomladi so dobili poročilo, da je Jožef v Galiciji padel, sedaj pa, da je Karol pri Lokvici junaško se boreč za domovino, žrtvoval svoje življenje. Bila sta pridna fanta, za to je žalost staršev tem večja. Na italijanskem bojnem polju pa so še trije sinovi: Janez, Alojzij in Ferdinand.

Od Sv. Benedikta v Slov. gor. nam pišejo: Zadet od granate dne 9. novembra je dal svoje mlado življenje za domovino Anton Lejca iz Zagajškega vrha. Sla je, ljubi Anton, Tvoja duša tja gor k očetu in materi, za Teboj pa vokaio Tvoji mladi bratje in sestre, sedaj se bolj osirotili Prosi pri Bogu za nas in svojo ljubljeno domovino!